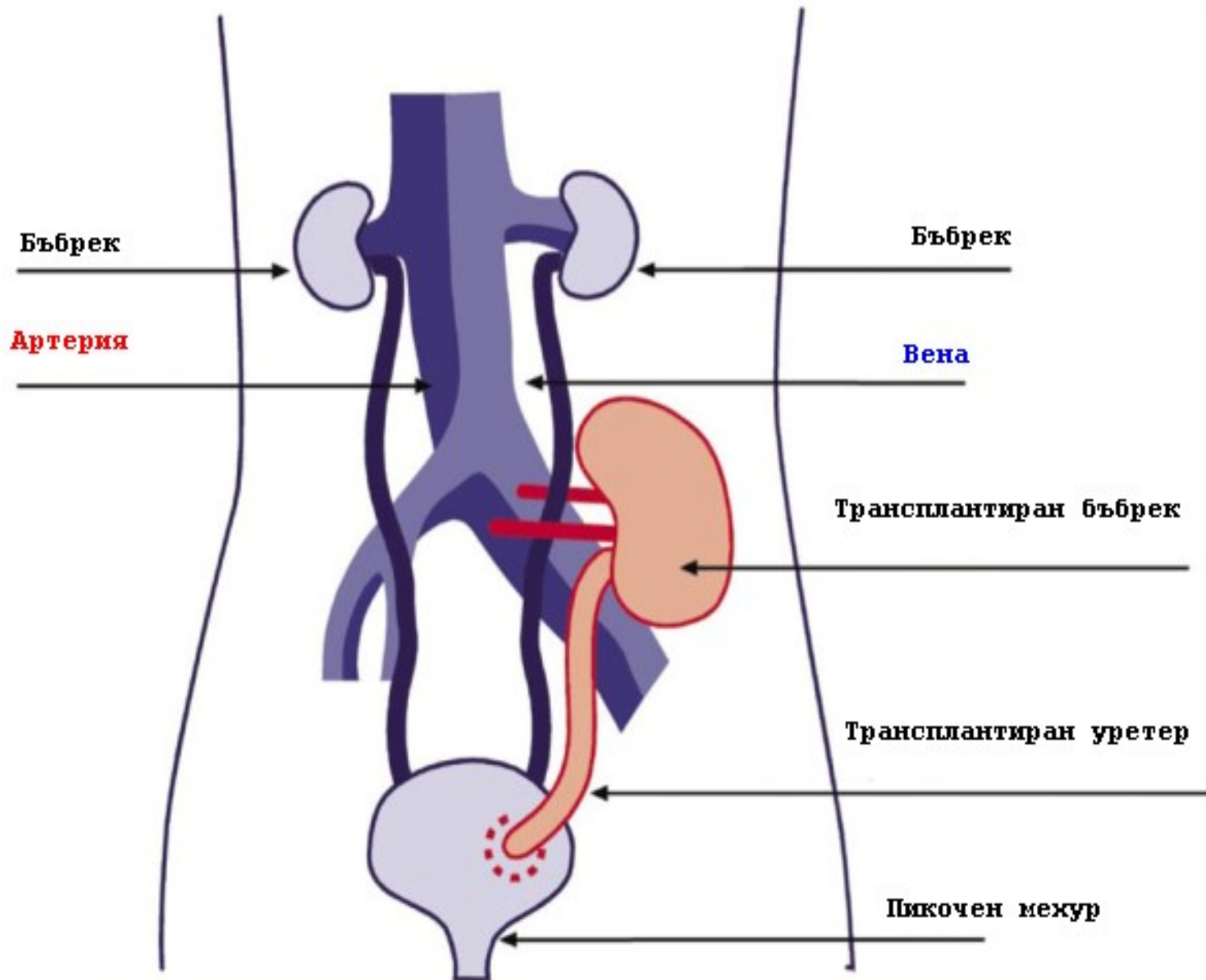

Бъбречна трансплантация

Развитие на бъбречната трансплантация

- Първата успешна бъбречна трансплантация (между еднояйчни близнаци) е извършена на 23 декември 1954 г. в Бостон от Джоузеф Мъри.
- Първата бъбречна трансплантация в България е извършена на 1 февруари 1969 г.

Бъбречни трансплантации 2003 година:

- Франция - 2 197
- Италия - 1 624
- Испания - 2 051
- Великобритания - 1 736
- САЩ - 15 137
- Канада - 1 112
- Пакистан - 1 600

Предварителни условия

- Желание на пациента.
- Оценка на историята на заболяването.
- Оценка на актуалното здравословно състояние.

Предварителна подготовка за бъбречна трансплантация

- Широкообхватни предварителни изследвания.
- Решаване на съществуващи здравословни проблеми (стоматологични, УНГ, гинекологични).
- Разговор с пациента за бъбречната трансплантация.
- Регистрация на пациента (листа за чакащите).

Осигуряване на орган за трансплантиране

- от жив донор (дарител) – 17% от бъбречните трансплантации в Европа
- от починал болен

Трансплантация на бъбрек от ЖИВ ДОНОР

Условия:

- здрав донор;
- съвпадение на кръвните групи;
- съвпадение на теста за тъканна съвместимост на донора и реципиента(приемника);
- възраст над 18 години (максималната възраст зависи от здравословното състояние на донора);
- роднинска връзка;
- съгласие на донора.

ЗАКОН за трансплантация на органи, тъкани и клетки,

ДВ, бр. 83/19.09.2003г., в сила от 1.01.2004 г

Чл. 26. (1) Донор може да бъде само лице, което е **съпруг** или **роднина** на реципиента **по права линия** или **по съребрена линия до четвърта степен**, включително при родство, възникнало въз основа на **осиновяване, но не по-рано от три години** от осиновяването, в случаите, когато реципиентът е осиновител.

(2) По изключениесе допуска донор да бъде:

1. лице, което **съжителства на брачни начала**.... с реципиента в продължение на повече от две години.....;
2. лице, което е **биологичен баща** на реципиента и няма сключен брак с майката по време на раждане на детето и/или не е припознал детето.

Трансплантация на бъбрек от починал донор

Условия:

- установена мозъчна смърт на донора;
- съвпадение на теста за тъканна съвместимост на донора и реципиента;
- съгласие на семейството, ако няма налично предварително съгласие за донорство на починалия.

ЗАКОН за трансплантация на органи, тъкани и клетки, ДВ, 83/19.09.2003г., в сила от 1.01.2004 г

- Чл. 18...(2) При необратимо спиране на всички функции на главния мозък и налична сърдечна дейност **смъртта се установява от постоянно действаща комисия** в състав от трима лекари...
Чл. 19. (1) Вземане на органи, тъкани и клетки за присаждане се разрешава, ако **лицето приживе е изразило съгласие** за това. Ако лицето не е изразило волята си приживе, прилага се чл. 21.
- Чл. 21. Вземането на органи, тъкани и клетки от човешки труп може да се извърши, ако:
 1. **в здравноосигурителната книжка на лицето е вписано съгласие** на лицето за вземане на органи.... след смъртта му; ако лицето не е изразило съгласие или несъгласие, се взема **съгласието на някой от неговите близки** - съпруг, родител, пълнолетно дете, брат или сестра...

Фактори определящи решението за извършване на бъбречна трансплантация от починал пациент

- съвпадение на кръвните групи;
- тъканна съвместимост;
- продължителност на чакането за трансплантация;
- актуалното здравословно състояние на реципиента.

Основни принципи

- Максимално съвпадение между показателите на донора и реципиента.
- Минимален възможен риск за отхвърляне на трансплантирания бъбрек.

Следващи стъпки

- Информирание на лекуващия лекар и пациента.
- Транспорт на взетите органи до съответния център.
- Провеждане на изследвания на пациента.
- Подготовка на пациента за операция.
- Провеждане на диализа преди трансплантацията.

Операция за получаване на бъбрек при жив донор

- Продължителност на операцията 2 -3 часа.
- Среден престой в болница - 7-10 дни.
- Повечето донори след 6 - 8 седмици са трудоспособни.

- **Донор с един здрав бъбрек живее нормален живот!**

Трансплантация на бъбрек

- Продължителност на операцията 2 -3 часа.
- Среден престой в болница - 3 седмици.

- Организмът на пациента трябва да приеме трансплантирания орган!

Медикаментозно лечение за предотвратяване на отхвърлянето на трансплантирания бъбрек

- Имуносупресори (препарати потискащи имунитета):
 - стероиди (кортизонови препарати)
 - азатиоприн
 - циклоспорин А
- Медикаментите се приемат най-често в комбинация.

Остра реакция на отхвърляне на трансплантирания орган

- Първични симптоми:
 - повишени стойности на някои лабораторни показатели в кръвта (креатинин, LDH, CRP, левкоцити).
- Вторични симптоми:
 - повишено кръвно налягане, микрохематурия, повишена температура, болки, аритмия.
- Реакцията на отхвърляне се повлиява чрез допълнително медикаментозно лечение.

Хронична реакция на отхвърляне

- Възможни симптоми - повишени стойности на някои лабораторни показатели в кръвта.
- Продължителна тенденция за отхвърляне на трансплантирания бъбрек.
- Необходими са чести изследвания (включително и бъбречна биопсия).
- Оптимизиране на медикаментозното лечение.

Възможни странични ефекти на имуносупресивното лечение

- отоци по лицето и тялото
- наддаване на тегло (повишен апетит)
- повишено кръвно налягане
- увреждане на трансплантирания бъбрек
- повишаване на кръвната захар
- акне
- повишено окосмяване
- подуване на венците

Недостатъци на бъбречната трансплантация

- Дълъг период на чакане (за Европа около 5 години).
- Голяма оперативна намеса.
- Реакции за отхвърляне.
- Възможност за отхвърляне на органа и връщане към диализно лечение.

Предимства на бъбречната трансплантация

- Оптимално заместително лечение на бъбречната недостатъчност.
- Няма необходимост от диализа.
- Независимост на пациента.
- Балансирано хранене.
- Ново качество на живот, нова енергия.

Предимства на бъбречната трансплантация от жив донор

- Практически няма период на чакане.
- Бързо пренасяне на трансплантирания орган.
- Евентуално по-добро съвпадение (роднини).

- Използвани са материали на фирма Baxter, National Kidney and Urologic Diseases Information Clearinghouse (NKUDIC) и Държавен вестник.